

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 10 stycznia 2018 r.

RIO – II – 600/43/2017

Pan Roman Dziura
Burmistrz
ul. Kościuszki 37
23 - 460 Józefów

Szanowny Panie Burmistrzu !

W dniach od 6 października do 9 listopada 2017 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy miejskiej Józefów. Protokół kontroli podpisano 24 listopada 2017 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych – po udzieleniu w trakcie kontroli stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków – str. 7 - 8, 73, 89 protokołu.

Dochody i wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z załącznikami Nr 1 - 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- wydatki na prowizję bankową za wydanie czeków służących do obsługi kasowej Urzędu Miejskiego – do rozdziału 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”,
- wydatki za prenumeratę czasopisma na potrzeby Urzędu Miejskiego – do § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”,
- wydatki związane z uczęszczaniem dzieci z terenu Gminy Józefów do przedszkoli samorządowych na terenie innych gmin – do § 4330 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego”,
- wydatki z tytułu opłaty komorniczej, dotyczącej postępowania egzekucyjnego w administracji – do § 4430 „Różne opłaty i składki”,
- wydatki inwestycyjne dotyczące Miejskiego Ośrodka Kultury – do rozdziału 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”,
- wypłaty odszkodowań dla osób fizycznych za nieruchomości wydzielone pod drogi gminne – do § 4590 „Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych”, a – jeżeli są ponoszone w trakcie realizacji inwestycji – do § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, w związku z przepisami art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2017 r., poz. 2342),
- dochody Urzędu Miejskiego z tytułu usług (ogrzewanie i dostawy gorącej wody) - do § 0830 „Wpływy z usług”,
- dochody gminy z tytułu opłaty eksploatacyjnej – do rozdziału 75618 „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”,
- wpływy ze sprzedaży nieruchomości – do § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”,
- wydatki z tytułu dotacji dla oddziału przedszkolnego – do rozdziału 80103 „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”.

1.2. Przypadki nieujmowania na kontach rozrachunkowych operacji poprzedzających płatność wydatków – str. 7, 64-66 protokołu.

Ewidencjonować na właściwych kontach rozrachunkowych wszystkie etapy poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Nieopodatkowanie gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” (o łącznej powierzchni 7.719 m²) – str. 25, 26 protokołu.

Ustalić stan prawny gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” (inne tereny zabudowane), wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785).

2.1.2. Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- opodatkowanie gruntów podatkiem od nieruchomości niezgodnie z ewidencją geodezyjną (przypadki),
- opodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych z zastosowaniem nieprawidłowej stawki oraz za niewłaściwy okres,
- niewyjaśnienie stanu faktycznego, w sytuacji różnic między danymi wynikającymi z deklaracji na podatek od środków transportowych a danymi wynikającymi z informacji podatkowej ze Starostwa Powiatowego w Biłgoraju,
- opodatkowanie pojazdu zarejestrowanego czasowo.

Określenie w decyzji nieprawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych – str. 26, 27, 36 - 42 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Przy opodatkowywaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych, stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, stosownie do przepisów art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów – za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów, mając na uwadze, że zespół pojazdów tworzy np. naczepa (przyczepa) wraz z pojazdem

silnikowym, a dla każdego z pojazdów wchodzących w skład zespołu pojazdów istnieją odrębne stawki, których wysokość jest zależna od dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 pkt 3 - 6 powołanej ustawy.

Przy opodatkowywaniu pojazdu czasowo wycofanego z ruchu i ponownie dopuszczonego do ruchu, uwzględniać przepisy art. 9 ust. 4a i ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi obowiązek podatkowy w podatku od środków transportowych powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został dopuszczony ponownie do ruchu po upływie okresu, na jaki została wydana decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu tego pojazdu z ruchu, a wygasa z końcem miesiąca, w którym wydana została decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu.

Data powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych określać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Nie opodatkowywać podatkiem od środków transportowych pojazdów zarejestrowanych czasowo, mając na uwadze przepisy art. 9 ust. 4b w związku z art. 9 ust. 4 powołanej ustawy.

Prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Opodatkowanie podatkiem rolnym użytków rolnych, stanowiących gospodarstwo rolne z zastosowaniem nieprawidłowej stawki. Opodatkowanie – zwolnionych uchwałą Rady Miejskiej – budynków mieszkalnych położonych na gruntach gospodarstw rolnych – str. 29 - 31 protokołu.

Dla potrzeb ustalenia normy obszarowej i właściwej stawki podatku rolnego sumować grunty podlegające opodatkowaniu tym podatkiem, będące we współwłasności i grunty stanowiące własność podatnika, mając na uwadze przepisy art. 195 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r., poz. 459 z późn. zm.). W sytuacji gdy łączna powierzchnia użytków rolnych należąca do współwłaściciela, przekracza 1 ha fizyczny lub 1 ha przeliczeniowy, grunty te jako stanowiące gospodarstwo rolne opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5q żyta, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892).

Budynki mieszkalne położone na gruntach gospodarstw rolnych zwalniać z podatku rolnego, zgodnie z postanowieniami § 1 pkt 2 uchwały Nr XXIII/136/2016

Rady Miejskiej w Józefowie z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Józefów, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.4. Niewystawienie tytułów wykonawczych osobie fizycznej, posiadającej zaległości podatkowe. Przypadki niewystawienia upomnień i tytułów wykonawczych niektórym dłużnikom, posiadającym zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str 35, 54 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1483).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2.1.5. Udzielenie zwolnienia w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na niewłaściwy okres. Wykazanie – na szczegółowym koncie podatnika – nieistniejącej nadpłaty – str. 45, 46 protokołu.

Zwolnienia w podatku rolnym – z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego – udzielać na 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy, a stosować je od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek w tej sprawie, zgodnie z przepisami 12 ust. 3 i art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym.

Podejmować wszelkich niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym, stosownie do przepisów art. 122 Ordynacji podatkowej. Jeżeli po doręczeniu decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego nastąpiła zmiana okoliczności faktycznych mających wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego na dany okres, dokonywać

jej zmiany, zgodnie z przepisami art. 254 powołanej ustawy oraz dokonywać zmiany decyzji, na mocy której strona nabyła prawo, za jej zgodą, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes publiczny lub ważny interes strony, zgodnie z przepisami art. 253a § 1 powołanej ustawy, mając na uwadze obowiązek dokonywania na szczegółowych kontaktach podatników zapisów (na podstawie decyzji) odzwierciedlających stan rzeczywisty, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Ustalić prawidłowy stan rozrachunków z podatnikiem wskazanym w protokole kontroli.

2.1.6. Niezabezpieczenie należności gminy z tytułu opłaty adiacenckiej rozłożonej na raty – str. 58 protokołu.

Zabezpieczać należności gminy z tytułu opłaty adiacenckiej rozłożonej na raty, zgodnie z przepisami art. 147 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.).

2.1.7. Niewydawanie decyzji stwierdzających wygaśnięcie decyzji w sprawie rozłożenia na raty opłaty adiacenckiej, w związku z zapłatą tej opłaty w całości przed terminem ustalonym w decyzji – str. 56 -58 protokołu.

W przypadku wniesienia pełnej kwoty należnej opłaty adiacenckiej, uprzednio rozłożonej na raty, wydawać decyzję stwierdzającą wygaśnięcie decyzji w sprawie rozłożenia na raty opłaty adiacenckiej, w związku z przepisami art. 2 § 1 pkt 1 i art. 258 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Wypłacenie pracownikowi nagrody jubileuszowej przed nabyciem do niej prawa – str. 61 protokołu.

Nagrodę jubileuszową wypłacać po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.).

2.2.2. Nieokreślenie – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – standardu sanitarnego wykonywania usług oraz ochrony środowiska, obowiązku prowadzenia dokumentacji związanej z działalnością objętą zamówieniem oraz szczegółowych wymagań stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości – str. 70 protokołu.

Udzielając zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, określać w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wszystkie wymagania i warunki wynikające z przepisów art. 6d ust. 4 i art. 9d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289), w tym szczegółowe wymagania stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, zgodnie z postanowieniami § 2 – § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r. poz. 122).

2.2.3. Brak kontrasygnaty skarbnika na umowach skutkujących powstaniem zobowiązań gminy – str. 72 protokołu.

Umowy i inne dokumenty, potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn.zm.).

2.3. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Przekazywanie dotacji dla szkół i oddziałów przedszkolnych łączną kwotą, w sposób uniemożliwiający sporządzenie odrębnych rozliczeń poszczególnych dotacji (a w konsekwencji ich rozliczenie jako jednej dotacji) – str. 73 - 77 protokołu.

Przy obliczaniu i przekazywaniu dotacji dla szkół podstawowych i oddziałów przedszkolnych w tych szkołach, przestrzegać zasady ewidencjonowania tych operacji w sposób umożliwiający ich rozliczenie, mając na uwadze zasady funkcjonowania konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek

samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911).

2.3.2. Nieprawidłowości przy udzieleniu dotacji z budżetu gminy na realizację w 2016 r. zadań publicznych, polegające na:

- *wskazaniu – w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert – podmiotu spoza sektora finansów publicznych, któremu zostanie udzielona dotacja,*
- *nieogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert w Biuletynie Informacji Publicznej,*
- *zawarciu umów na realizację zadań przed ogłoszeniem wyników otwartego konkursu ofert na stronie internetowej,*
- *nieterminowym przekazaniu transzy dotacji,*
- *ustaleniu – w umowie na prowadzenie stołówek szkolnych – możliwości zwiększenia dotacji w wyniku rocznego jej rozliczenia, po upływie roku budżetowego, na który dotacja została udzielona i w konsekwencji tych zapisów – przekazaniu w roku 2017 dopłaty do tej dotacji,*
- *niezakwestionowaniu wydatków, wykazanych w niektórych pozycjach sprawozdań klubu sportowego i spółdzielni socjalnej z realizacji zadań, w innych kwotach (wyższych) niż określone w kosztorysach ofertowych (w sytuacji nieprzewidzenia w umowie żadnych zmian w tym zakresie) – str. 77-83 protokołu.*

Przy udzielaniu dotacji z budżetu gminy na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.) przestrzegać przepisów tej ustawy, w szczególności:

- w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, zawierać informacje określone w art. 13 ust. 2 ustawy, nie wskazując podmiotu, któremu zostanie udzielona dotacja,
- wyniki otwartego konkursu ofert ogłaszać niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 ustawy, zgodnie z art. 15 ust. 2j tej ustawy,
- umowę o wsparcie lub o powierzenie realizacji zadania publicznego zawierać po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami art. 15 ust. 4 ustawy,
- dotacje przekazywać w terminach i wysokości wynikających z zawartych umów, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 i art. 221 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze, że zgodnie z przepisami art. 221 ust. 3 ustawy o finansach publicznych termin wykorzystania dotacji nie może być dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; przepisy prawa nie przewidują możliwości zwiększenia kwoty dotacji celowej po upływie roku budżetowego, w którym zadanie zostało zrealizowane, a w związku z tym rozważyć zmianę formy finansowania prowadzenia stołówek szkolnych,

- sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty postanowień zawartych umów na realizację zadań publicznych, tj. czy w poszczególnych rodzajach kosztów związanych z realizacją zadania dokonano wydatków do wysokości kwot określonych w kosztorysie ofertowym będącym załącznikiem do umowy, mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 i art. 17 pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Józefowie

